

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši pondeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemam, za avstro-egerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četr leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četr leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemam za četr leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrtih stopnje petit-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampilj za 30 kr.

Dopisi naj se izvoje frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši "Hotel Evropa". Opravnštvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, oznanila t. j. administrativne reči, je v "Narodni tiskarni" v Tavčarjevi hiši.

Nemškutarji pred volitvijo.

Graška "Tagespost" je prinesla in uradna "Laibacher Ztg." ponatisnila članek, ki je preplašen vzklic kranjskim ustavovercem in njihovemu volilnemu odboru. Pisec članka pravi, da v tem času, ko Mladoslovenci, gibčni kakor so zmirom, in klerikalci pridno agitirajo; ko prvi volilne shode sklicujejo, — nemškutarji ali ustavoverci ničesa ne delajo, temuč pričakujejo, da bodo zadnji hip že vlada vse storila. Po kmetih ta ustavoverski pisec sam nema upanja, za to opominja svoje somišljenike, naj se vsaj v mestih in trgih na agitacijo vržejo, ker še glavno mesto Ljubljana nij za ustavoverce tako gotova, kakor si gospodje (ustavoverskega) odbora misijo. Tako ta članek. Uradna "Laibacher Ztg." pristavlja z velemordim, mnogovedočim obrazom, da naj bodo ustavaki le potolaženi, da ustavoverni deželni volilni odbor za Kranjsko dela pridno in marljivo za to, da bode vspeh volitev za ustavoverce ugoden, da pa ta odbor svojega delovanja neče na veliki zvon ovešati.

Tedaj ustavaška stranka med nami skrijeva delo, če smemo "L. Ztg." verjeti. Pod zemljo nabira svoje valove in kadar se bode gospodom zdele, pa bodo odprli zavornice in nas Slovence preplavili. Dozdaj je moralna ustavoverna vulgo nemškatarska agitacija res samo skrivna in podzemeljska in nevidljiva biti, ali pa je — kar je najbolj verjetno — čisto nič bilo nij. Nihče je namreč nij čutil, mi skoro nič. Naj se reče kar če, čudna species političnega strankarstva, ki je pri nas narod dal naslov nemškutar, — gine od dne do dne. Razlogi so, prvič, ker nij niti sina ne hčere po njej, t. j. nemškutarji nemajo narastaja in njih krdelce se ne rekrutira z novimi mladimi močmi. Dru-

gič pa glavni povod, ki je ljudi naše slovenske krv od nas v protivni, nemški tabor gohil, zdaj odpada, ko smo na vsa usta povedali, da slovensk in naroden nij vse eno s klerikalem in nazadnjašk. Nemškutarji morajo giniti, in izginiti: imeli bodo pred soboj potlej le Nemca kot narodnega protivnika in pa vlado, dokler jo bodo sami Nemci v roci imeli.

In res bi se po Kranjskem povsod, ne izvzemši Ljubljane, nemškutarjev čisto nične bali, ker jih je tako malo številce in je njih moč že tako skrhana in obrabljena, da ne zaslužijo več imena stranke, — ko bi vlade in njenega aparata zraven ne bilo. A to je ravno. Nemškutarji nam so nevaren protivnik, proti kateremu je treba zgodaj svoje moči zbrati, za to, ker jih vlada podpira z vsemi pomočki, katere jej državna organizacija na roke daje.

Torej ne tolikanj proti onemoglim nemškutarjem, kakor tembolj proti vladnemu, našim narodnim pravicam protivnemu sistemu bodo imeli odvažen boj, ki bi terjal zedinjenih narodnih moči. Ali se bodo te moči zedinile, ali bode v poslednji uri ponahala sama narodna strast (na pr. Costa-Bleiweisova po izreku: rajši nemčurja nego liberalnega Slovence) — na tem, gospoda je strašno veliko ležeče. Vse, se vedo, me, ker slovenski narod ne more poginuti zarad nekaterih, ki so momentano zdrago naredili. Vse za slovenski narod, pod tem se zedinimo in zmaga je naša tudi proti močni vladi.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 22. julija.

Češki "Narodni Listy" svetujejo Čehom, naj se vsak, komur vladni organi jem-

ljo ustavno garantirane pravice, obrne do najvišjega državnega sodišča; to je zdaj potrebno, ko je glas češkega naroda povsod zatrta. Državno sodišče je sestavljeno iz krijej liberalne ustavoverne stranke, ki pravi, da nij še nikdar nikomur pravice jemala. — Kaj ko bi tudi mi Slovenci iskali paragraf 19. kar pri državnem sodišči, v vsakem posameznem slučaju, ko se nam enakopravnost krati? Vsaj zanimivo bi bilo čuti sodbo juristov.

Volitno gibanje je povsod v živahen tek prišlo. Na Dunaji in po krovovinah se postavljajo kandidati. V Galiciji se Poljaki z judi niso zedinili, ker se poslednji drže ustavovercev.

O reformi **ogerskega** parlamenta poroča ogerska vlada, da se po izdelani osnovi namerava število ogerskih poslancev 400 znižati na 296. Dalje bodo imela mesta prednost pred kmeti. Na kmetih bodo volilni možje volili. Javni uradniki se ne morejo voliti.

Vnanje države.

Srbški predsednik ministerstva Ristič se poda za štiri tedne v toplice. Nadomestuje ga tačas bivši regent Gavrilovič.

Izid interpelacije **francoskih** republikancev, katera se je imela razpravljati v ponedeljek v narodnej skupščini, še nij znan. Govorilo se je celo, da opuste interpelacijo, ker zdaj nemajo upanja, da bi zmagali pri glasovanji. Vendar pa to nij kaj verjetno. — V permanentno komisijo ne bote voliti monarhisti nobenega republikanca. Minister Magne je zaradi slabega odziva, s katerim so bili njegovi finančni projekti sprejeti, zelo nevoljen, ter misli na odstop. — Prusi zapuste do 2. avgusta francoske okraje, katere imajo še posedene, razen krajev ob cesti, ki drži iz Meca v Verdun, katere obdrže do 5. septembra. 16. julija so zapustili mesto Rethel, 15. pa Rocroy. Francoski prefekti opominjajo narod, naj se pri odhodu mirno drži.

Italijanski prefekt v Perugiji je prepovedal procesije, katere so menili napraviti ultramontanci te dni v Asiz — iz sanitarnih razlogov. Stvar pa tudi nij brez politične

Listek.

Meta Holdenis.

(Roman, franski spisal Viktor Cherbuliez.)

Poslovenil Dav. Hostnik.

Prvi del.

II.

(13. nadaljevanje.)

Gospa Mauserre-ova mi da ta list, naj ga čitam, ter mi podčrta z nohtom te tri besede: vaše blage soproge, rekoč mi na uho: Trebali bomo dolgočasnih izjav; zakaj vaš prijatelj nij tega opravil!

Je-li mogel opraviti, odgovarjam jej jaz, kar sam nij vedel? —

Jaz dam list gospé d' Arci. Usta se je nabero v zaničljiv smehljaj, da reče: Nemka je, ime jej je Meta, in česti ideal. Pomagaj, kdor more! — Obrnovša se proti

gospé Mauserre-vej reče: Vi ste jo razčlili gospá, da ste jej ponujali večerje. Ali si domisljate, da je, pa pije? To delamo le mi, ki nijmo Nemci.

Ponavljam vam, da je čarovna, odgovarja jej gospá Mauserre-ova, in da jo uže iz celega srca ljubim.

Kar mi dopada na njej, pravi gospá d' Arci, je to, da nij koketa; kaka druga bi bila pustila svoj "water proof" pred durmi.

Kar pa se tiče mojega mnenja, reče gospod Mauserre, je to-le: Meta je kakor tista čarovna ženska, kojej so lepe oči in lepa polt služile v to, da so jej razsvitljevale njeni nelepoto.

Tedaj res mislite, da nij lepa? mu ustavljam jaz govor. Prvemu pogledu se ne sme zaupati. Poznal sem ljudij, ki jim se Rim nij dopadel na prvi pogled; ko pa so bili

kakih osem mesecev tam, nijso se mogli več ločiti od veličastnega mesta.

Res je, pravi gospod d' Arci zvito, da mi dozdaj le namestja poznamo. Je-li bilo vam dovoljeno obiskati kolisej?

Nič šaliti se, odgovori mu gospá Mauserre-va ter ga udari s pahalko po ustih, sicer poprosimo gospodičino Holdenis, naj vas malo o idealu poduci.

Zet ima prav, reče gospod Mauserre. Jaz tudi mislim, da posebna luč Toniju razsvitljuje lepoto Luline guvernante. Toni, ali nam poveste, v čem obstoji neumnost vašega prijatelja Harrisa?

V tem, odgovarjam jaz, da mi je, ne da bi jaz vedel, dal storiti dobro delo, na koje bi bil jaz sam imel misli. Gospod Holdenis si je v zadregi izposodil od mene nekaj denarja, njegova hči pa je prodala bračlet, da mi je plačala očetov dolg.

važnosti, ker je neki mnogo francoskih višjih oficirjev se hotelo udeležiti procesij, da bi ob enem z lepo priliko študirali teren krog Rima. Vojni minister Ricotti je dobil o tem pozitivne vesti.

V angleškem parlamentu sta Lorda Stanley in Cornarvon interpelirala vlado, kaj da misli storiti zarad pogodbe, katero je sklenil baron Reuter s perzijansko vlado. Lord Granville je izrekel na to, da mu je Reuter meseca septembra 1872 naznani za držaj koncesije, katero je dobil od šaha zarad perzijskih železnic, ter ga ob enem prosil, da naj prizna veljavnost pogodbe in ga pri tem podvetzji varuje kot angleškega podanika. Granville mu je na to prošnjo odgovoril, da bo angleška vlada rada videla zidanje železnic v Perziji, da pa ne more kupčijskih podvetzij oficijelno podpirati. Materialne podpore vlada ne more dati, v čem pa bi moralična obstala, mu nij prav jasno. Vnela se je o tem živahn razprava. Lord Napier je reklo, da pride koncesija po Reuterjevi smrti, ali pa še prej lehko v druge roke, tedaj tudi ruske, in opozorjuje na nevarnost, katera bi narastla iz tega za angleške trgovinske interese. Listi toryjev hudo grajajo indiferenco angleške vlade v tej zadevi.

Tudi Angleži imajo svoje procesije. Tako so jo imeli 12. julija Orangisti — stranka, ki dela zoper ravnopravnost irskih katoličanov — v Belfastu. Navzočnih je bilo do 70.000 ljudi. Ker se je vlada bala neredov, je mestu dobil močno posadko. Zato nij tekla kri, kakor druga leta, nego le voda — govorniška.

Na adresu državnega zabora zarad mednarodnega sodišča je odgovorila kraljica, da bode naročila ministru vnanjih zadev, da stori v tej zadevi potrebne korake, ter da bo vselej po mogočnosti pospeševala mirno posredovanje pri svetovnih homatijah.

Tudi v daljni okoreli **Kini** se je začel počasi tajati led. Tako se piše iz Pekinga, da so imeli poslanci velikih vlad 29. junija prvo avdijenco pri „nebeskem“ cesarju. Ruski poslanec Vlangali je bral nagovor v francoskem jeziku. Poslanci so položili potem svoje poverjenice na mizo pred cesarjem, ki je odgovoril na adreso v mandžurskem jeziku, 800 mandarinov je bilo navzočih. Francoski poslanec Geoffroy je imel še isti dan drugo avdijenco, v kateri je izročil cesarju pismo svoje vlade zarad pobojev v Tiensinu.

Dopisi.

Iz celjskega okraja 21. jul. [Izv. dop.] (Volilci pozor!) Vidi se da zakenjajo „pravni“ skrivno in lažljivo (poglej

— Ker pa ste bogati, kupili ste jej go-to deset bračetov?

O, kaj še! To je prav, da hčere plačujejo dolgove svojih očetov.

— Zdaj sem zoper miren, reče mi smehljaje se. To je govorjenje, ki nij zaljubljeno.

— Uboga revica! povzame gospa Mauserre-ova, ki jo je ganilo to pripovedovanje.

— Kakó mil pogled imá! kako se jej dobrost srca bere na obrazu! Zapustila sem jo nekaj časa, da sem šla klicat hišino. Ko se vrnem, najdem jo na kolenih zraven zaspale Lulu. Molila je z ginaljivo gorečnostjo.

Ko me zagleda, zarudi notri do las, kakor da bi jo bila jaz dobila v smrtnem grehu Toda, meni se zdi, da je protestantske religije; kateri katekizem pa bo učila Lulu?

Muhamedanski ali Budovi, odgovori jej gospod Mauserre, samo da njen katekizem uči, da se ne smejo pobijati okna, in krožniki drugim ljudem lučati v glavo — je njena religija moja, pa živio Buda!

braslovško „nezaupnico“ gosp. dr. Vošnjaku) za se agitirati. Ne mislimo, da bi „pravni“ duhovni nobenega upljiva ne imeli. Najdeje še zmirom „čredo“, katera tava za njimi; za to prihaja zdaj na napredne Slovence na loga, da kolikor mogoče vsak v svojem kraji dela, da med kmety „Slov. Tednik“ širi ter tudi kolikorkrat z njimi v dotiko pride, jim pove, da imajo od „pravnih“ zoper stare graščine pričakovati. Še pri zadnjih volitvah so bili duhovniki narodni (žalibote so zdaj samo „klerikalni“ postali, le za „vero“ vpijejo, akoravno ona v nobeni nevarnosti nij in oni opuščajo zdaj zatrano slovensko narodnost skoro čisto na stran) delali smo vsi narodnjaki z njimi složno. Ali zdaj so druge razmere; treba bode vsem pravim narodnjakom, vsak na svojem kraji delati, delati kolikor mogoče ako hočemo zares narodnjake in ne slovenskemu narodu čisto izneverjene samo klerikalne poslance v državnem zboru imeti. Upam da moj glas ne bode zastonj, a povzdigniti ga je treba bilo, ker žalibote še vidim dosta krajev kjer napredni narodnjaki spe. Na noge svobodoljubni Slovenci! Delajmo zoper našega starega in zoper najnovejšega sovražnika in pod lepim gesлом: „vse za narod, omiko in svobodo“ mora zmaga gotovo naša biti, in bo!

Iz Trsta 20. jul. [Izv. dop.] Tržaški rodoljubi z veseljem pozdravljamo volilne shode, katere napravljajo naši bratje po Slovenskem, da se pripravljajo na bitvo, ki bode odločila za naslednja leta ali narodno zmago ali začasen propad. Narodni program in geslo: „vse za narod, omiko in svobodo,“ nam je talisman, s katerim bodemo povsod zmagali. Pri nas vsak zaveden kmet spozna, da v omiki je moč. Kjer pa je omika, tam je tudi hrepnenje po svobodi. In omikanec ima tudi vero, za katero (če ne bolj za svojo samogospodstvo) se „pravničari“ tako boje. Nadalje spozna naš slovenski okoličan, da se ne sme vedno starega kopita držati, da duh časa terja napredek, ako se hoče kaj doseči. Vsak mračnjak pa, kateri zavira ljudstvu napredovanje, je živo znamnje, da ima stvar one stranke druge, ne tolikanj narodove interese. Od pravne stranke, hvala bogu, nij še Trst niti njegova okolica okužena in zvesti smo tudi, da na Adrijini ta plevel ne bo nikdar korenin zasadil, da bi uni-

čeval še ta mali sadež, katerega si je narod krvavo in mučno vzgojil.

Narod na obalah Adrike pripoznávamo zasluge starih Slovencev, nikakor pa se ne strinjam s sedanjem pogubno politiko in strastnim postopanjem „starih.“

Še nij prepozno, še je čas in lehko se duhovi pomirijo; treba je, da se pusti tudi mladim močem agitacija, in opusti prvaška ljubosumnost, po kateri ne bi še smel ničče brez višjega dekreta ali pooblastila za narod delati. Naši okoličani, katerih nij ravno ogromno krdelo zavednih, te ljubljanske razmere jako obsojujejo.

Treba je, da si slovenski okoličani zagotovimo svojega zastopnika v državnem zboru. Za to bo sila, sklicati volilen shod, katerega naj bi se udeležili vsi možje iz Trsta in iz okolice, vsi, katerim je mar za narodno stvar. Na tem shodu si postavimo moža, kateri bode zastopal okolico, ki še nikdar na tak način zastopana nij bila na Dunaji. Okoličani! posnemajmo druge slovenske brate. Nagovarjajte svoje sosedje in prijatelje, razložite jim, da se bližajo volitve, da se pred zberemo in posvetujemo koga bomo volili, in kako bomo volili, da zmagamo, in kadar napravimo to, dosegli smo precej, in polovico dela končali.

V saboto odrinejo 4 okoličani gledat razstavo v Beč, katere je tukajšnja vrtarska družba poslala. Veseli nas, da so vsi širji kmetje, in poštenjaki iz okolice.

Iz Idrije 18. julija. [Izv. dop.] Naš idrijski župan gosp. Perlič bode tudi kmalu pustil v cerkvi naznaniti davek od psov, ker vse se je začelo že v cerkvi, namesto zunaj publicirati ali oklicavati. Pred letom nij bilo tako kakor je sedaj, da bi namreč v cerkvi na prižnici prepovedovali streljati kakor se je pretečeno nedeljo pri nas zgodilo. Prepovedal je naš župan Perlič streljati, in zapovedal, da naj se to v cerkvi oznani. Kaj morda misli, da je naša cerkev ravno za vse, kar se je prej zunaj godilo? Vsaka reč ima svoj prostor in kraj, tako se mora tudi to na svojem, za to odločenem prostoru na znanje dajati. Če prav ne častite baš cerkve veliko, pa je mar nam Idrijčanom vendar ležeče na tem, da se v cerkvi naznanja kar je božjih in svetih reči, vse drugo pa naj ima svoj kraj, kakor se je prej oznanjalo. Vi ravno nam ne bodete paragrafov stavili, mi smo

Zdaj gre vse spat. Ako sem hotel priti v svojo sobo, iti sem moral po celem kordinu, koncem kojega se je odprla „la nursery“. Duri so bile na pol odprte; jaz jih odrinem še malo, pa zagledam Meto, kako je praznila zaboje in perilo spravljala v omaro. Jaz jo gledam nekaj časa; končno se ona obrne proti meni. Eh bien! rečem jej nemški, ste me li ta pot spoznali.

Ona odskoči za korak ter vsklikne: Vi tukaj!

— Tedaj se vam še nij povedalo, da sem domač tukaj?

— Da bi bil gospod Harris menj diskreten, gotovo bi ne bila prišla. — Potem pristavi: — Zelo sem nesrečna, da sem našla sovražnika v hiši, ki me je tako dobro sprejela.

— Sovražnika? rečem jaz. Kako morete to reči? Jaz vam čem storiti vse, kar hočete. Hočete-li, naj se spominjam vsega? Hočete-li naj pozabim vse?

— Jaz nečem ničesa, jaz ne želim ničesa, reče bridko-žalostno. — Hvala bogu,

da sem našla delo, pri katerem naj mi bog pomaga, da je dobro izvršim, — pa mi počake s prstom na posteljico male Lulu. Potem reče, na pol smehljaje se: A kaj hoté v tej sobi vaši spomini in vaša pozabljenja, — pa mi sladko, svoje oči v mojih, zapre vrata pred nosom.

Še tisti večer pišem Harrisu: „Dragi prijatelj, hotel si, naj se gori prej ali pozneje srečati. Bodи miren, trčili se ne bosti.“

To celo noč so psi hudo lajali krog in krog. Drugo jutro pri zajutreku nas vpraša gospa Mauserre-va, katero je vzbudilo lajanje, kaj jih je pač tako zdražilo. Nek sluga jej odgovori, da se je ušatorila četa ciganov v bližini. Gospa prosi Meto, naj pazi nekaj dnij na Lulu, in naj se nikdar ne šeta po parku z njo. Gospa, življenje bi bilo laglje, da bi imeli blago braniti le proti umazanim obrazom in podvzetnikom velikih cestovanj.

(Dalje prih.)

že dosti skušeni in stari mestjani, da vemo kaj je prav in kaj nij prav. Streljati je res tako nevarno in je tudi prav, da se prepoveduje, pa naj se tam kjer je kraj za to. Cudno se nám zdi da ne pošljete županskega strežaja tje na prižnico, da bi on oklicaval. Jako začuden so danes ljudje domov prišli, nekateri so celo še jezni se hudovali, kaj da duhovni pustijo tako v cerkvi, kjer je svetišče gospodovo, naznanjati kar nij prav nič v zvezi s cerkvijo.

Iz Gorenjskega 21. julija. [Izv. dop.] Denes je ravno sto let, kar je bil pametni papež Klemen XIV. jezuvite odpravil. On je bil „nezmotljiv“, pa tudi oni Pij VII. je bil „nezmotljiv“, ki jih je zopet postavil. Ker se ravno o teh možeh govori in laže, da niso nič škode storili s svojim fanatizmom, da ne begajo ljudi po nepotrebnem, objavljam sledeče:

Lansko leto takoj po binkoštih bil je v vasi Stražišče pri Kranji misijon, v 10. letih že drugi. Pridige so bile jako ostre in v nekaterih zadevah jako pohujšljive, tako da ljudje iz kancelna še nikdar niso take slišali. Ljudje so vreli seveda od vseh strani. Hodili ste iz Stražiša Micka in Tona Debeljak vulgo Kocjanove, kako pridno v cerkev. Ko so potem še po drugih bližnjih krajih misijonovarili, hodili ste ti dve sestri povsod za njimi, in sploh na nič druzega mislili, nego na pridige jezuitov. A kmalu potem ste jeli fantazirati o „veri“, o „kloštru“, o molitvi, o peklu itd. in dasitudi popred popolnem zdrave na umu in telesu, je ste kmalu noret, da so videli ljudje, da ste popolnem ob pamet prišli. Popred pa se nij nikdar o njih kaj tacega slišalo, kajti zdrave in trdne familije so, pri tej familiji sploh popred še duha ni sluba nij bilo o tem, z eno besedo, čisto zdrave so bile. Tona pa je tako zelo norela, da so sklenili, jo poslati v norišnico ljubljansko. Peljal jo je v Ljubljano Anton Rozman in njen brat Aleš. Ko je med potjo včasih hotela razgrajati, rekel ji je le brat Aleš, Tona, mirna budi, če ne, te ne bom peljal v klošter; potem je deklica zopet mirno sedela na vozu. A to se je mnogokrat pripetilo, da jim je hotela uiti. Zdaj je v ljubljanski norišnici že gotovo okolo 3 mesece. Oni mož jo večkrat obišče; prinesej je kruha, pokličejo: Tona, kruha sem ti prinesel, pojdi semka. Nekaj časa gleda, potem skoči k njemu, vzame kruh, poklekne in začne moliti, in leže zopet v posteljo. Micka pa, ki je doma, vedno leži. Kakor popred zdrava, izgledala je jako dobro, kakor tudi Tona, je zdaj skoraj sama kost in koža. Tuhta in tuhta vedno, fantazira, kakor Tona, a podoba je, da bo kmalu konec vsega, kajti zmirom slabeja je. — Jezuiti so še v Repnjah. Ko je pa prišla prepoved, da namreč ne smejo več biti na Kranjskem, napravil je fajmošter Jurij K. neko prošnjo, na katero so se nekateri soseskini može podpisati prisiliti ali zapeljati dali, da namreč pridige jezuitov niso bile tako „ostre“, da bi zbog tega se kaj bilo zgodilo, in da bi menda jih ne preganjali. — Pri Tržiči pa je o tistem času, ko je bil v Križih misijon, neka ženska v vodo skočila; ljudstvo je reklo, da jo je vsled pridig preveč „peklo“ in je v vodi iskala gasila.

Iz Ogerskega 19. jul. [Izv. dop.]

Habemus papam — Nagodba med Hrvatsko

in Ogersko je med dotičnimi regnikolarnimi deputacijami zopet dokončana. Nagodba, ki vsakako more živeti, ako ne bi en pomisljaj vmes bil. Po celem svetu je znano, da imajo Magjari talent, o postavah dolgo posvetovati se, in stvari se jako dobri, razmeram potrebeni zakoni — a, kakor jih je treba praktično izvrševati, razлага jih vsak mogoč po pravilih prijateljstva ali odvisnosti od koga, ki je postavi zapadel. Naj si v Evropi glave belijo, kakor hočejo, nekaj je više, da je patrijotstvo med ljudmi vsled stresenja zemeljskega posestva ponehalo in so torej druge po zakonih uredjene razmere nastopile. Patrijarhi, ki jih magjarski narod reprezentira, so davno pomrli in ker ta narod mrtvo politiko v vseh rečeh dela, nij v Evropi zmožen vladati, tem menj, ker se njegova podlaga, posestvo zemljišča, vsak dan zmanjšuje in v roke judovskega rodu prehaja. Poddedovani patrijarbalični napušni veter pa bode vedno oviral, da se Magjari s krščanskimi narodi, ki se v državi in sosedstvini nahajajo porazumejo. To opazovanje, katerega ne more nihče tajiti, pa je to, načermer se bode hrvatska nagodba razbila in se razbiti mora. Kakor med vsemi narodi sveta, so med magjarskim, pošteni, delavni in moralični elementi; ali ti elementi bodo baš po vplivu tujega, kristjanom vedno sovražnega elementa Izraelitov paralelizovani. Iz hvalenosti, da so judje za časa najhujšega preganjanja od Slovanov, katerih srce je vedno proti soljudem prejemljivo, kojemu izgledu so tudi Magjari sledili, sprejeti bili, trudijo se ti tuji elementi sovražstvo, needinost inuboštvo med kristijanskimi narodi vzdrževati. Dokler se take razmere nahajajo, se na dogodbi med Hrvatsko in Ogersko le veliko truda in veliko tinte potrosi. Ako bodo Magjari sebi koristno in drugim narodom, ki so v večini, naravno politiko delali, bodo v zvezi s temi zmožni, sami sebe vzdrževati in zanesljive zavezničke si pridobiti. V tem slučaju bodo potem denašnje pijavke neškodljive in vsak državljan bode primoran, si svoj kruh v potu obraza služiti. Reelno delo pride do časti in sleparstvo in goljufija morata nehati. Z denašnjimi politikarji pa nij niti nagodbe niti poštenega držanja zakonskih členov mogoče. Resnico tega bode bližna bodočnost dokazala.

Domače stvari.

— (Sl. uredništvo „Slov. gospodarja“) moram naznani, da ne budem dalje dopisoval temu časniku svojega predavanja na ljutomerskej kmetskej šoli, ker se mu tako prečudno zdi novo v obče dobro napredovalno šolstvo.

Blaže Pernišek.

— (Iz Bleda) se nam poroča, da je bil kmetiški shod izvrstno obiskan. Na vzočnih je bilo nad 500 ljudij iz okolice. Izvrstno in z veliko pohvalo sta med drugimi govorila dr. Razlag in prof. Povše. Prostori so bili okinčani s slovenskimi in avstrijskimi zastavami.

— (Toča in nevihta na Dolenjskem.) V zadnjem listu smo iz Novega mesta poročali o strašni nesreči, ki je en del Dolenjskega zadela. Nova poročila, ki nam dohajajo, kažejo, da je poškodovanje polja in vinogradov še vse hujše nego je bilo misliti. Iz št. Petra na Dolenjskem se piše, da so

vsled toče zadnje sobote polja, vinogradi in sadje popolnem uničeni. Toča je bila tako strašna, da bi jo bil še drug dan na tisoče mernikov lehko nagrabil. Tudi „Tagbl.“ se iz Trebnjega piše, da je vsled toče in viharja uničeno polje, drevje polomljeno. Polje še večjidel požeto nij bilo. — Ubogi kmetje!

— (Iz Kamnika) se nam piše: Denes ob 10. uri so začeli na malem gradu možnarji pokati in to pokanje je naznanjalo po širokem svetu, da se je v Kamniku, majhnem mestici na Gorenjskem, izvolilo za župana velika in učena glava z imenom Kecel.

— (Škandal pred očmi policije.) Te dni je bila z uradnim dovoljenjem tu v Ljubljani neka baba pri „Slonu“, ki je iz potez na dlani prorokovala in vedeževala. Kakor je svet — tudi tako imenovani „izobraženi“ svet — neumen, vrelo je mnogo ljudi k njej, o svoji prihodnosti podučit se. Vedeževalka je pravila take reči, ki so napravljale jok in jezo v familijah, na pr. zakonskim ženam je pravila, da imajo njih možje z drugimi ženskami posel itd. — Ne vemo, kako more policija take škandale trpeti, kako da take copernice ne zapodi?

— (Nesreča.) V Samasovi zvonarski fabriki je predvčerajšnjem zvečer šel delavec Lovro Povše spat, zjutraj pa so ga mrtvega našli. Zdravniki pravijo, da za to, ker je zidanje novo bilo, smrad velik in okna zaprta.

— (Ponočni nemiri) in kričanje po ulicah je v Ljubljani vedno bolj na dnevnu redu. Namestu da sl. magistrat ugiblje, kako da bi police uniformiral, naj bi jim rajše ukazal, da nam pred kričečimi pijanci mir narejajo.

— (Poboj.) Zadnjo nedeljo so se delavci, žganja pijani na dolenski cesti pri Ljubljani stepli. Eden je z na smrt ubito glavo bil prinesen v deželno bolnišnico.

Razne vesti.

* (Amerikansko časopisje.) Od vseh amerikanskih časnikov je 50 že črez 50 let izhajajočih. Dnevnikov se je leta 1870 izdaval 574 v severno-amerikanskih državah; 107 časnikov je izšlo trikrat na teden, 115 dvakrat, 4295 (!) pa je bilo tednikov. Skozi celo leto se je izdal 800 milijonov številk dnevnikov, 600 milijonov tednikov, za vsem skupaj 1500 milijonov številk; zares ogromno število in samo v Ameriki mogoče. Sicer pa imajo amerikanski časopisi včasi se hudo bojevati za svoj obstanek. Uredniki so pogosto klicani na dvoboje. Neki dr. Hagan, urednik lista „Sentinel“ je imel dva dvoboja zavoljo enega članka o bombožu in bil naposled na cesti umorjen; pet ali šest urednikov je bilo v raznih dvobojih ubitih. Vse to pred tridesetimi leti. Zdaj so časi mirnejši. V Avstriji pak daje policija urednikom toliko opraviti, da ne morejo še na dvoboje misliti.

Opomenica.

Eksekutivne dražbe 25. julija: Jermanovo, 250 gl. v Č. nomilji. — Cerarjevo, 300 gl. in Juvarovo, 300 gl., na Brdu. — Glažarjevo, 1359 gl., v Postojni. — Fabičeve, v Senožeči. — Nudjeva pos. po 61420, 19063, 26641, 9131 gold., Pihlevo, 4832 gl. in Ledinekovo, 2028 gl. v Mariboru. — Voglarjevo, v Ptui. — Zupančevvo, 200 gl. in Bernačevvo, 595 gl., v Šmarji na Štaj. — Kirbusovo, 1800 gl. v Selci pri sv. Lenartu v Slov. goricah. — Dolarjevo, v Sevnici. — 26. julija: Zupančevvo, 616 gl. in Petričevvo, 960 gl., v Krškem. — Vedenovo, 1660 gl., na Brdu. — Perjatjevo, 540 gl., v Ribnici. — Rozmanovo, 705 gl., Zupančevvo, 1531 gl., 68 kr. in Hraščanovo, 1175 gl., v Celji.

Umrli v Ljubljani

od 18. do 21. julija.

Avguština Dobrin, poštnega uradnika hči, 5 l., na mrtudu vsled osepnici. — Viktor Kokaj, dñinarski otrok, 14 l., na peritoniti. — Antonija Supeve, svečarske vdove hči, 34 l., na pljuč. tuberk. — Janez Šusteršič, posestniški otrok, 2 l., na griži. — Treza Terdina, gostilničarska sopruha, 54 l., na pljučni vodenici. — Jan. Kompaši, mizar, 64 l., na ospevnici.

nji. — Ana Švigel, delavsk otrok, 1 l., in Janez Klar, otrok fabriškega delavca, $1\frac{1}{2}$ l., oba na osepnici. — Jan. Malenšek, mesar 42 l., na mrtudu. — Ursula Tie, sopruga finančnega oficijala, 65 l., na jetrnem spridenji. — Emil Šitnik, otrok davkarskega uradnika, 6 l., na pljuč. mrtudu. — Gregor Slabec, prebivalec, 45 l., vsled poškodovanja. — Marija Dokopil, otrok naddesetnika, $2\frac{1}{4}$ l., na osepnici. — Ana Kastelic, prebivalska hči iz Gornjega grada, 11 l., na črni kozeh.

Dunajska borsa 22. julija.

Enotni drž. dolg v bankovcih	68	gld.	15	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	,	10	,
1860 drž. posojilo	102	,	30	,
Akcije národne banke	978	,	—	,
Kreditne akcije	213	,	—	,
London	111	,	75	,
Napol.	8	,	90	,
C. k. cekini	—	,	—	,
Srebro	109	,	—	,

Sprejme se za

orglarskega učenca

fant, kateri je dopolnil 14. leto in izvršil 4. normalno šolo. (182—3)

Natančneje se izvē pri
Administraciji „Slov. Naroda“.

Zobni zdravnik

A. Paichel,

ordinira v *zobozdravnem in zobotehničnem stroku* zopet od 9.—12. in od 2.—6. ure v *Cetinovičevi hiši v „Zvezdi“, štev. 37 v I. nadstropji.* (185—3)

Vino na prodaj.

Podpisani ima

250 veder dobrega Dolenjca
na prodaj, po 13—14 gld. vedro.

Anton Zvenkl
(191—1) *v Sevnici (Lichtenwald).*

Oskrbništvo
E. Blažičeve konkurne mase.

Razprodaja.

Dne 23. julija 1873 se začne razprodaja k E. Blažič evenemu konkurznemu premoženju spadajoče zaloge blaga, obstoječe iz kolonialnega, hrvnega in tvarinskega blaga, spirita in spirituoznih tekočin in vina, in raznih drugih v ta strok spadajočih reči, kakor *dutčnih štacunskih priprav* v štacunskem prostoru v Florjanovih ulicah štev. 68. Ljubljana dne 20. julija 1873. (192—1)

Epileptičen krč ali božjast

zdravi pismeno poseben zdravnik za božjast **Dr. O. Killisch**, Berlin, Louisenstrasse 45. (255—79)
Pričajoče ima črez tisoč bolnikov v ozdravljenji.

Tuji.
22. julij a.

Evropa: Feter iz Dunaja. — Rindoni iz Aleksandrije. — Geulvizer iz Maribora. — Nalote Liepi.

Pri Elefantu: Tahini, pl. Schmerling, Rubič iz Dunaja. — Wies, Spribal iz Lijona. — Marija Weler iz Celovca. — Kane, Švarc iz Grada. — Musina z gospo, pl. Helt, Stonič, Gospa Moseti s 3 hčerami iz Trsta. — Jos. Stonič iz Kočevja. — Midrel iz Češkega.

Pri Maliči: — pl. Leitner iz Laških toplic. — Vencel iz Kamnika. — Gridi, Gunzel iz Dunaja. — Leierer iz Celovca. — Sartori iz Zidanega mosta. — Gspđena, Zenkovič iz Reke.

Pri Zamoreti: Fabiani z gospo iz Gradea. — Doboviček, Casalotti iz Trsta. — Vogel iz Regensburga. — Lehner iz Amberga. — Galiper iz Celja. — Ušenjčnik iz Loke.